

geschapene, omdat zij den sleutel der kennisse heeft weg-
geworpen, omdat zij Hem niet verheerlijkt, wiens lof de ge-
leerde Kepler aan het slot van een zijner werken in deze
woorden bezong:

„Prijst Hem, gij hemelen! gij zon en maan! gij heir van
planeten! verkondigt Gods eer in een onuitsprekelijke taal!
gij hemelsche harmoniën, en gij, o mensch! die ze verstaat,
vereenig u in een lofgezag des Allerhoogsten. En gij mijne
ziel, prijs hier uwen Schepper! alles bestaat in en door Hem.
Van Hem ontvingen wij onze luttele kennis. Hij weet ook
wat wij niet weten; voor Hem is niets verborgen. Hem dus
zij lof, prijs en eere tot in eeuwigheid.“

„Red haar“ — wij zeggen het Gunning na — o Chris-
telijk geloof, door u te toonen den éenig veiligen en vrucht-
baren bodem van die deugden der vrijheid, der frissche wereld-
omvatting, der kloeke grondigheid van onderzoek — kortom
van al die geestelijke vereischten, in naam van welke de we-
tenschap dezer dagen in haar verwaasdheid meent met u te
moeten breken.“ (16)

De plicht bovenal, om in en door de wetenschap de Kerk
en de maatschappij ter hulpe te komen.

Zooals de school is, wordt het volk.

Wat in de gehoorzaal werd verkondigd, komt straks op de
markt des levens. (17)

Door „de reformatie der scholen, studiën, konsten en we-
tenschappen, insonderheyt door de geleertheit der taelen, his-
torien en beyde dat is, zoo Grieksche als Latijnsche Antiqui-
teiten,“ zegt Voetius, „is de wech gebaent tot de reformatie
van den vervallen Godts-dienst“ (18).

Wij voegen er bij: De school is de voedstervrouw ook van
ongeloof en Revolutie geworden.

Wilt gij weten in welken geest en tot wat einde de natuur-
wetenschap is beoefend; vraag het de moderne theologie, die
uwe Kerk tot op hare gronden heeft doen schudden.